

Uchwała Nr XIII/115/2008
Rady Gminy Sadlinki
z dnia 28 lutego 2008 roku

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Nebrowo Wielkie na lata 2008 - 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6) i 7) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Sadlinki uchwala, co następuje:

§ 1.

Postanawia się zatwierdzić Plan Odnowy Miejscowości Nebrowo Wielkie na lata 2008 – 2015, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

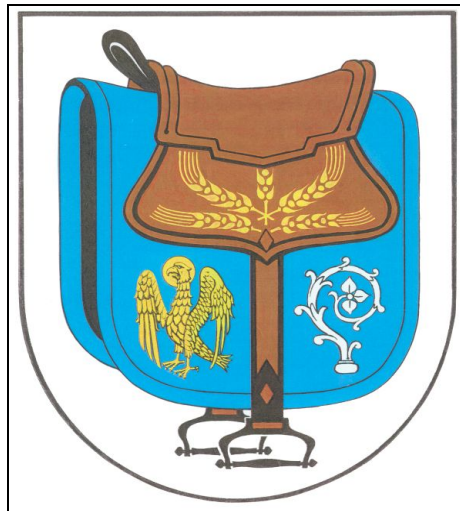
Przewodniczący Rady

Jan Piskor

Załącznik do Uchwały Nr XIII/115/2008

Rady Gminy Sadlinki z dnia 28 lutego 2008

GMINA SADLINKI

Plan Odnowy Miejscowości

Nebrowo Wielkie

na lata 2008-2015

Nebrowo Wielkie 2008

1. Rys historyczny

Obszar wsi należał od połowy XIII w. do dominium biskupów pomezzańskich. Prawdopodobnie nazwa pochodzi od imienia Eber lub Neber i słowa niemieckiego „Rau – grabież, zdobycz, łup”. W 1361 roku wielki mistrz Winrich von Kniprode rozstrzygnął spór między Eberleinem a biskupstwem. W 1375 roku po raz pierwszy był wymieniony sołtys Johann z Nebrow. Późniejsze zapisy nazwy wsi to Nebraw (1396), Nebra (1406), Neberow (1505) i Neberaw (1547). Już w 1393 roku mamy rektora kościoła w Nebrowie, którym był Nikolaus, co świadczy o istnieniu tutaj parafii. Pierwszy kościół uległ zniszczeniu podczas wojny w 1520 roku. Ślady dawnego kościoła kamiennie – ceglano odkryto w 1799 roku na starym cmentarzu pomiędzy Nebrowem Wielkim a Małym. Na skutek przerywania wałów wiślanych wieś była wielokrotnie niszczone przez powodzie. Oprócz powodzi duże zniszczenie spowodowały wojny polsko – krzyżackie w XV i XVI w. W 1435 roku Krzyżacy przygotowywali się pod Nebrowem do obrony przeprawy przez Wisłę do Nowego przed spodziewanym atakiem husytów najeżdżających Pomorze. Nowy kościół ewangelicki z 1590 roku spłonął wraz z plebanią w 1624 roku. W tym też roku zostało wydzielone Nebrowo Małe. Kolejne zniszczenia spowodowali Szwedzi w 1628 roku oraz wojska polskie i brandenburskie. Szwedzi dali się we znaki także w 1659 roku i w czasie wojny północnej w 1707 roku. Ofiary śmiertelne pochłonęły epidemie w latach 1627, 1638, 1655 i 1709 – 1711. Jakby tego było mało znowu były wielkie powodzie w latach 1663, 1670 i 1672. po kolejnej rekonstrukcji wałów od 1713 roku w Nebrowie Wielkim była siedziba urzędnika królewskiego nadzorującego stan wałów na Nizinie Kwidzyńskiej. Mieszkańcy Nebrowa Wielkiego i Małego wspólnie pilnowali wałów, likwidowali zatory lodowe i płacili na naprawę umocnień. Od panowania krzyżackiego istniała w Nebrowie przeprawa łodzią do Nowego. Kronikarz zakonny Jan z Żuławki pisał, że w 1399 roku wyjątkowo groźny prąd rzeki porwał tratwy z ponad 100 mężczyznami. Ze względu na położenie Nebrowa przy przeprawie oraz na szlaku handlowym do ziemi chełmińskiej istniały też 2 – 3 karczmy. W XVII w. był browar oraz gorzelnia. W 1632 roku sołtys sprzedał w imieniu wsi wędrownemu kupcowi Andreasowi Lau prawo do wyszynku piwa, wina i wódki. Prowadzono też ożywiony handel zbożem i owocami na granicy z Wełczem, który należał do Polski. Po 1630 roku masowo napływali koloniści niemieccy z Pomorza Zachodniego. Po pożarze w 1624 roku kościół został już w 1625 roku odbudowany w konstrukcji szachulcowej, ale groził zawaleniem już w 1699 roku. W 1743 roku powstała nowa

plebania, a do 1747 roku powstał obecny kościół, czwarty w Nebrowie. W XVI – XVIII w. nauczyciel w szkole kościelnej był jednocześnie kościelnym i organistą. W XIX w. aż do 1945 roku była tu 1-klasowa szkoła ewangelicka. Istniała też w latach 1890 – 1945 szkoła prywatna sióstr Magdaleny i Marty Siebert, a od 1923 roku Gertrudy Luttkę. Od 1901 roku stacja kolejki wąskotorowej znajdowała się na trasie z Marezy do Rusinowa. W latach 1918 – 1939 było przejście graniczne do Wełcza, należącego do Polski. Działał młyn parowy, tartak, kuźnia, wielu rzemieślników oraz zajazdy z ogrodem i salą taneczną a także liczne sklepy. Była to jedna z większych wsi w okolicy. Praktykował tu nawet lekarz i stomatolog. W latach 1945 – 1954 działała gmina, a od 1954 – 1972 gromada. Dnia 18 maja 1945 roku utworzono szkołę podstawową. Drewnianą szkołę zastąpiono nową, murowaną, wybudowaną w 1959 roku i rozbudowaną w latach 1983 – 1986. Od 1999 roku powstał zespół szkół z gimnazjum.

2. Położenie geograficzne

Miejscowość Nebrowo Wielkie położona jest na terenie Doliny Kwidzyńskiej. Po zachodniej stronie wsi znajduje się „wielki wał Wisły”, wysoki i eksponowany. Strefa zabudowy skoncentrowana jest w rejonie dawnej przeprawy promowej przez Wisłę. Występuje ciąg ulicówki przywałowej biegnącej w kierunku północnym, jak również teren rekreacyjny z zielenią nad jeziorkiem na południowym skraju wsi. Centralną część wsi tworzy zespół zabudowy równoległy do wału, gdzie znajduje się większość obiektów użyteczności publicznej, usług i handlu.

3. Strefa społeczna

1.1. Struktura demograficzna

Liczba mieszkańców sołectwa Nebrowo Wielkie wg stanu na dzień 31.12.2007 roku wynosi 352 osoby. Porównanie liczby mieszkańców sołectwa Nebrowo Wielkie z sąsiednimi sołectwami przedstawia tabela:

Sołectwa	Liczba mieszkańców
Białki	456
Bronistawowo	384
Głina	269
Grabowo	134
Kaniczki	304
Karpiny	366
Nebrowo Małe	297
Nebrowo Wielkie	352
Okragła Łąka	382
Olszanica	456

Rusinowo	190
Sadlinki	1814
Wiśliny	297

1.2. Oświata

Na terenie sołectwa Nebrowo Wielkie funkcjonuje szkoła, w której znajduje się Szkoła Podstawowa jak również Gimnazjum.

1.3. Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie sołectwa Nebrowo Wielkie znajduje się kościół, plebania, boisko wiejskie, park wiejski z kąpieliskiem, cmentarz, Ośrodek Zdrowia, Ochotnicza Straż Pożarna, SKR, punkt kasowy Powiślańskiego Banku Spółdzielczego w Kwidzynie.

1.4. Zasoby kulturowe i budownictwo charakterystyczne

Do budowli charakterystycznej dla miejscowości Nebrowo Wielkie możemy zaliczyć kościół p. w. Matki Bożej Królowej Polski wzniesiony w latach 1746 – 1747 w miejscu starszego XVII - wiecznego. Jest to budowla w stylu barokowym, usytuowana w centrum wsi, murowana z cegły o wątku krzyżkowym na murowanym cokole. Kolejną charakterystyczną budowlą jest kaplica p. w. Św. Wojciecha wzniesiona w 1928 roku, w stylu neobarokowym, murowana z cegły, orientowana, wzniesiona na planie prostokąta z pięciokątnie zamkniętym prezbiterium i przyległą do niego od południa zakrystią. Możemy wyróżnić również drewniany budynek dawnej biblioteki, dworek, budynek banku.

Kościół Parafialny p.w. Matki Boskiej Królowej Polski w Nebrowie Wielkim

Kaplica Św. Wojciecha w Nebrowie Wielkim

2. Infrastruktura techniczna

4.1. Zaopatrzenie w wodę

Sołectwo Nebrowo Wielkie jest zwodociągowane. Mieszkańcy zaopatrują się w wodę z wodociągu wiejskiego jak również z lokalnego ujęcia wody.

4.2. Kanalizacja i oczyszczalnie ścieków

Na terenie sołectwa nie funkcjonuje żadna oczyszczalnia ścieków.

4.3. Energetyka, telekomunikacja

Sołectwo Nebrowo Wielkie wyposażone jest w energię elektryczną. Mieszkańcy mają również dostęp do telefonii komórkowej oraz do telekomunikacji.

4.4. Komunikacja

Przez teren sołectwa Nebrowo Wielkie przebiegają drogi powiatowe do Marezy i Rusinowa jak również do Sadlinek. Przez tą miejscowość biegnie również Międzynarodowa trasa rowerowa EuroRoute R – 1.

4.5. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie mieszkańców Nebrowo Wielkie w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła. W przeważającej części domostwa mieszkańców ogrzewane są węglem.

4.6. Gospodarka odpadami

Na terenie miejscowości Nebrowo Wielkie funkcjonuje system zbiórki odpadów niesegrowanych oraz od 2000 roku próbny system selektywnej zbiórki (tworzywa sztuczne, szkło).

Wykaz miejsc pojemników do selektywnej zbiórki odpadów:

L.p.	Miejscowość	Miejsce ustawienia pojemników
1.	Nebrowo Wielkie	przy Szkole Podstawowej dużej i małej

ANALIZA SWOT

Podsumowane sytuacji rozwojowej sołectwa Nebrowo Wielkie

1. SILNE STRONY

- dobry klimat,
- położenie geograficzne,
- rzeka Wisła,
- rolnictwo,
- integracja społeczeństwa,
- szkoła,
- kościół,
- świetlica wiejska,
- doświadczenie w organizowaniu imprez o zasięgu lokalnym,
- dobre warunki do rozwoju agroturystyki,
- aktywna i otwarta społeczność lokalna,
- zwodociągowanie,
- park wiejski z kąpieliskiem,
- Ośrodek Zdrowia,
- SKR,
- walory krajobrazowo – turystyczne.

2. SŁABE STRONY

- złe drogi,
- brak kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków,
- brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dla młodzieży,
- niski stan zasobności gospodarstw,
- brak placu zabaw,
- nie zagospodarowany brzeg jeziora,
- niedostateczna ilość lamp oświetleniowych,
- słabo rozwinięta działalność gospodarcza i usługi,
- przestrzenne bariery rozwoju,
- słabo rozwinięta agroturystyka,
- brak bazy noclegowo – gastronomicznej,

- ucieczka ludzi młodych.

3. SZANSE

1. ciekawe okolice i atrakcyjny krajobraz stwarzają dobre warunki do zamieszkiwania i codziennego wypoczynku,
2. promocja walorów sołectwa,
3. rozwój agroturystyki,
4. urządzenie placu zabaw,
5. uzupełnienie oświetlenia,
6. budowa oczyszczalni przydomowych,
7. rozwój rolnictwa,
8. rozwój sektora usług,
9. zwiększenie liczby prowadzonej działalności gospodarczej.

4. ZAGROŻENIA

1. zanieczyszczenie środowiska,
2. migracja młodzieży do dużych miast,
3. brak środków finansowych,
4. słaby nacisk na ochronę środowiska,
5. utrzymujące się wysokie bezrobocie w kraju,
6. ograniczona możliwość kształcenia ludzi młodych,
7. brak rynku zbytu produktów rolnych,
8. brak pomocy ze strony państwa.

6. Planowane kierunki rozwoju

6.1. Wizja rozwoju wsi.

Wizja rozwoju wsi Nebrowo Wielkie obejmuje wszystkie płaszczyzny życia mieszkańców, została ona zawarta w poniższym zestawieniu:

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> - bliskość jeziora i rzeki Wisły, - rolnictwo, - szkoła, - kościół, - świetlica wiejska, Ochotnicza Straż Pożarna, - doświadczenie w prowadzeniu imprez o zasięgu lokalnym, - ścieżka rowerowa, - posiada zasoby kulturowe i budownictwa charakterystyczne, - boisko szkolne,	Co ma ją wyróżniać?	<ul style="list-style-type: none"> - estetyka i dostosowanie do wymogów współczesności, - „zielona” świetlica w centrum wsi, - plac zabaw, - świetlica wiejska, - prowadzenie imprez lokalnych i ponad lokalnych, - usytuowanie nowych lamp oświetleniowych, - budowa chodnika, który zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców,
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - funkcje mieszkaniowe, - funkcje rolnicze, - funkcje usługowo	Jakie ma pełnić funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - kulturalne, - usługowo – produkcyjne, - mieszkaniowe,

	<ul style="list-style-type: none"> - handlowe, 		<ul style="list-style-type: none"> - agroturystyczne,
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy, - rolnicy, - emeryci i renciści, - bezrobotni, - młodzież, 	Kim mają być mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - zintegrowani mieszkańcy wsi, podnoszący swoje kwalifikacje, zaangażowani w życie wsi, - aktywna młodzież, nieszukająca pracy poza granicami kraju,
Co daje utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> - praca w sferze produkcyjno – usługowej we wsi i poza nią, - rolnictwo, - emerytury i renty, - pomoc społeczna, - zasiłki dla bezrobotnych, 	Co ma dać utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> - praca w agroturystyce, - działalność gospodarcza, - praca w sferze produkcyjno – usługowej, - rolnictwo,
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Sołecka, - Koło Gospodyń Wiejskich, - Ochotnicza Straż Pożarna, 	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy powinni organizować spotkania, - mieszkańcy powinni być członkami różnych organizacji i grup nieformalnych,
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> - zebrania wiejskie, - indywidualne interwencje w Gminie, - petycje i pisma, 	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	<ul style="list-style-type: none"> - okresowe spotkania i zebrania wiejskie, - spotkania z władzami, - współpraca z

			<p>sąsiednimi miejscowościami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie przepływu informacji pomiędzy mieszkańcami,
<p>Jak wygląda nasza miejscowość?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - domy jednorodzinne, - zabudowa niejednorodna, - domy w miarę zadbane, 	<p>Jak ma wyglądać nasza miejscowość?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zadbane posesje, - segregacja odpadów i utrzymanie w czystości gospodarstw, - budowa nowych chodników, - remont świetlicy wiejskiej, - doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej, - budowa placu zabaw, - „zielona” świetlica w centrum wsi, - oświetlenie uliczne,
<p>Jaki jest stan otoczenia i środowiska?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w pobliżu jezioro i rzeka Wiśła, - środowisko czyste, - nie występuje uciążliwy przemysł, 	<p>Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lepsza infrastruktura, - niezanieczyszczone środowisko naturalne umożliwiające kontakt z naturą,
<p>Jakie jest rolnictwo?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rolnictwo tradycyjne, 	<p>Jakie ma być rolnictwo?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmodernizowane i bezpieczne dla środowiska,

			- przynoszące dochody,
Jakie są powiązania komunikacyjne?	- zły stan dróg, - niezadowalające połączenia,	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	- lepsze drogi, - regularne połączenia komunikacyjne, - większa ilość połączeń komunikacyjnych,
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	- świetlica wiejska, - gry i zabawy, - ścieżka rowerowa, - boisko szkolne,	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	- wyposażona świetlica wiejska, - plac zabaw, - „zielona” szkoła w centrum wsi, - boisko szkolne, - międzynarodowa trasa rowerowa,

6.2. Opis planowanych przedsięwzięć.

Plan Odnowy Miejscowości Nebrowo Wielkie zakłada realizację działań ze sfery życia społeczno – kulturalnego i gospodarczego.

W celu zapewnienia realizacji planowanych działań niezbędne jest stworzenie „zielonej” świetlicy w centrum wsi, doposażenie świetlicy w kominek, uzupełnienie oświetlenia, jak również położenie chodnika w stronę cmentarza. Planuje się również zbudowanie placu zabaw i doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej. Mieszkańcy chcą uporządkować teren przy jeziorze i stworzyć kąpielisko.

Wszystkie te działania mają na celu zapoczątkowanie realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Należy zauważyć, że rozwój kulturalny, choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa jednak na każdą dziedzinę życia. Jest katalizatorem przemian społecznych i ma również bezpośredni wpływ na inne dziedziny życia mieszkańców.

Planowane do realizacji przez mieszkańców Nebrowa Wielkiego działania obejmują w szczególności następujące działania:

Priorytet I: Modernizacja i rozwój infrastruktury kulturalnej i rekreacyjno – sportowej oraz działania na rzecz pobudzenia aktywności społecznej.

Zadanie 1.

Doposażenie świetlicy wiejskiej.

Projekt obejmuje wykonanie kominka w świetlicy wiejskiej, która nie posiada żadnego ogrzewania.

Zadanie 2.

Stworzenie „zielonej” świetlicy w centrum wsi.

Zamierza się urządzić ogólnodostępny plac zabaw, montując podstawowe urządzenia zabawowe, takie jak huśtawki, zjeżdżalnie, piaskownice, drabinki, stół do tenisa itp.

Zadanie 3.

Zagospodarowanie terenu przy jeziorze.

Zamierza się uporządkować obszar przy jeziorze i dostosować go do potrzeb mieszkańców. Stworzyć kąpielisko i wyposażyć teren w ławeczki, kosze na śmieci itp.

Zadanie 4.

Organizowanie imprez okolicznościowych.

Planuje się organizowanie corocznych imprez okolicznościowych, w szczególności dożynek, „Święto Powideł Nebrowskich”, Majówek itd.

Zadanie 5.

Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej.

Realizacja zadania przewiduje doposażenie straży w brakujący sprzęt i rozbudowę strażnicy.

Priorytet II: Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.

Zadanie 1.

Budowa oczyszczalni przydomowych.

W ramach zadania przewiduje się podłączenie gospodarstw do oczyszczalni przydomowych.

Zadanie 2.

Montaż nowych lamp oświetleniowych.

Planuje się montaż kilku lamp oświetleniowych, na obszarach dotychczas nieoświetlonych.

Zadanie 3.

Położenie chodnika we wsi.

Planuje się położenie chodnika we wsi, dzięki któremu zwiększy się bezpieczeństwo mieszkańców wsi.

Zadanie 4.

Poprawa estetyki wsi.

Poprawa estetyki ma być przeprowadzona według indywidualnych możliwości właścicieli posesji.

6.3. Szacunkowy kosztorys i harmonogram planowanych przedsięwzięć.

Lp.	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt	Planowany harmonogram realizacji zadania
1.	Doposażenie świetlicy wiejskiej	30.000,00	2008-2015
2.	Stworzenie „zielonej” świetlicy w centrum wsi	40.000,00	2009-2015
3.	Zagospodarowanie terenu przy jeziorze	100.000,00	2008-2014
4.	Organizowanie imprez okolicznościowych	-----	Przez cały okres 2008-2015
5.	Doposażenie OSP	50.000,00	2009-2013
6.	Budowa oczyszczalni przydomowych	400.000,00	2009-2012
7.	Montaż nowych lamp oświetleniowych	50.000,00	2013-2015
8.	Położenie chodnika we wsi	200.000,00	2012-2015
9.	Poprawa estetyki wsi	-----	corocznie